

Op het politiebureau en jonger dan 18 jaar?

Wegwijzer over je rechten en plichten

Je bent op het politiebureau omdat:

1. je wordt verdacht van het plegen van een strafbaar feit

en je moest mee naar het politiebureau of

2. je moest je melden op het politiebureau

Op het politiebureau vertelt de politie je direct waarvan je wordt verdacht en wat je rechten zijn. Ook moet de politie meteen je ouders bellen om te vertellen waar je bent en waarom.

Het politieverhoor

Op het politiebureau moet je binnen zes uur door de politie worden verhoord. Is het al laat en moet je tot de volgende dag wachten, dan tellen de uren tussen middernacht en negen uur 's ochtends niet mee. Als je niet zegt wie je bent, kan je maximaal zes uur langer worden vastgehouden. Je krijgt automatisch en gratis een advocaat via de 'piketcentrale'. Je mag ook zelf een advocaat kiezen, maar deze moet wel bij de piketcentrale zijn aangesloten. Anders bestaat de kans dat jij of je ouders de advocaat zelf moeten betalen. Je mag ook een vertrouwenspersoon vragen om je bij te staan, dat kan een kennis of hulpverlener zijn. Je kan de vragen die je hebt met een advocaat of vertrouwenspersoon bespreken voorafgaand aan het politieverhoor. Als het nodig is, kunnen zij je ook tijdens het verhoor bijstaan en erop letten of je alles begrijpt en niet door de politie onder druk wordt gezet. Je ouders mogen bij het verhoor zijn als jij dat wilt, maar zij mogen niets zeggen.

Kleine vergrijpen

Als het om een licht strafbaar feit gaat, dan is de politie waarschijnlijk snel met je klaar. Je krijgt dan een waarschuwing of een geldboete, ze bespreken het vergrijp met je ouders en/of melden het bij Bureau Jeugdzorg. Als het gaat om winkeldiefstal, vuurwerk of graffiti, kan je ook naar Bureau Halt worden doorverwezen voor een leer- of werkopdracht op voorwaarde dat je het strafbare feit bekent. Je mag dan na het verhoor naar huis en je krijgt geen strafblad.

In de cel of ergens anders

Als je na het verhoor nog niet naar huis mag, word je zoals dat heet 'in verzekering gesteld'. Je blijft dan in de politiecel, maar je kan ook met huisarrest naar huis of naar familie. Je kunt ook vragen om nachtdetentie. Dan ga je overdag naar school en ben je alleen 's avonds en 's nachts in de politiecel. De invezekeringstelling mag alleen als dat nodig is 'in het belang van het onderzoek'. Deze mag drie dagen duren en één keer worden verlengd. De hulpofficier van justitie beslist erover en moet daarbij rekening houden met je leeftijd. Ook moet deze goed uitleggen waarom je in de cel moet blijven. Dat kan bijvoorbeeld zo zijn omdat de politie niet wil dat je met andere verdachten spreekt of omdat je verdacht wordt van een heel ernstig feit.

De Raad voor de Kinderbescherming

Na één dag of meer in de politiecel, kan je bezoek krijgen van een medewerker van de Raad voor de Kinderbescherming. Deze bespreekt hoe het met je gaat op school en thuis en wat je nodig hebt. Dit heet 'vroeghulp'. Je kunt tijdens dit gesprek vragen stellen over de strafprocedure.

Naar huis of langer vast?

Na maximaal drie dagen en vijftien uur na jouw aanhouding is er een zitting bij de rechter-commissaris. Die toetst of je geschorst kan worden en naar huis kan. Word je geschorst, dan is dat meestal op de voorwaarde dat je je aan bepaalde afspraken houdt, zoals huisarrest, een contact- of gebiedsverbod of je krijgt begeleiding door de jeugdreclassering. Mag je niet naar huis, dan word je 'in bewaring gesteld' en word je direct overgeplaatst naar een justitiële jeugdinrichting. Als daar geen plek is, of als er geen vervoer is, kan het zijn dat je moet wachten in een politiecel. Als je tussen de twaalf en vijftien jaar bent, mag je maximaal drie dagen in een politiecel wachten op vervoer. Als je zestien of zeventien jaar bent, mag je maximaal tien dagen in een politiecel wachten op een plek.

Wel of geen strafblad?

Een strafblad betekent dat er strafbare feiten van jou geregistreerd zijn in de registers van politie en justitie. Dat gebeurt als je een straf via de officier van justitie of via de rechter hebt gekregen. **Probeer dat te voorkomen!**

Zo'n registratie kan problemen geven bij het krijgen van een Verklaring Omtrent het Gedrag en daarmee ook bij het solliciteren naar een stage of baan. Als jouw zaak alleen via de politie of Bureau Halt is afgehandeld, krijg je geen strafblad.

Je bent op het politiebureau. Wat kan je verwachten?

Je bent of blijft op het politiebureau als verdachte 	Voor hoe lang en waar? 	Wie beslist?
<p>HET POLITIEVERHOOR</p> 	<p>Binnen 6 uur: verhoor op het politiebureau ..... + 6 uur: als je je naam niet zegt ..... + 9 uur: als je tot de volgende dag moet wachten</p>	<p>De politie of de hulpofficier van justitie</p>
<p>INVERZEKERINGSTELLING</p> <ul style="list-style-type: none"> - bij zwaardere feiten - in het belang van het onderzoek 	<p>maximaal 3 dagen in de politiecel of ergens anders ..... + 3 dagen verlenging</p>	<p>(Hulp)officier van justitie ..... Officier van justitie</p>
<p>INBEWARINGSTELLING</p> <ul style="list-style-type: none"> - bij verdenking van een zwaar feit - bij gevaar voor vlucht of herhaling 	<p>Je gaat naar een justitiële jeugdinstelling. ..... Als er geen plek is, wacht je op het politiebureau. ..... Ben je 12-15 jaar: maximaal 3 dagen wachten ..... Ben je 16-17 jaar: maximaal 10 dagen wachten</p>	<p>Rechter-commissaris (= een kinderrechter)</p>

<p>Wat zijn je rechten?</p> 	<p>Tips</p> 	<p>Je mag naar huis omdat...</p>
<p>Je hoeft niet te antwoorden en je mag niet onder druk worden gezet.</p> <p>.....</p> <p>Je hebt het recht om te zwijgen als er vragen worden gesteld over jouw gezinsleden als die ook verdacht worden van het plegen van strafbare feiten.</p> <p>.....</p> <p>Je krijgt informatie over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - waarom je bent aangehouden; - wat er gaat gebeuren. <p>.....</p> <p>Bij het verhoor mogen aanwezig zijn: je advocaat, een vertrouwenspersoon, je ouders en indien nodig een tolk.</p>	<p>Een advocaat is altijd gratis als hij of zij is aangesloten bij de piketcentrale.</p> <p>.....</p> <p>Ga na of jouw advocaat of vertrouwenspersoon kennis heeft van jeugdstrafrecht.</p> <p>.....</p> <p>Voorkom dat je een strafblad krijgt. Bijvoorbeeld door meteen mee te werken aan een oplossing.</p> <p>.....</p> <p>Zwijg of spreek de waarheid. Lieg niet over wat je hebt gedaan, maar beken ook niet iets wat je niet hebt gedaan.</p>	<p>Je bent geen verdachte meer. Je ouders of voogd halen je op. De zaak eindigt.</p> <p>.....</p> <p>De officier van justitie besluit je niet te vervolgen (sepot).</p> <p>.....</p> <p>Je krijgt hulp via Bureau Jeugdzorg (zorgmelding).</p> <p>.....</p> <p>Je bekent. Jouw zaak wordt afgehandeld door Bureau Halt.</p> <p>.....</p> <p>Je blijft verdachte, maar het is niet nodig om je langer vast te houden. De officier van justitie gaat nog beslissen of je bij de kinderrechter moet komen.</p>
<p>Hetzelfde als hierboven, plus:</p> <p>.....</p> <p>Bezoek van je ouders, advocaat of arts.</p> <p>.....</p> <p>Hulp van de Raad voor de Kinderbescherming.</p> <p>.....</p> <p>1 uur luchten per dag.</p>	<p>Vraag of huisarrest of nachtdetentie mogelijk is.</p> <p>.....</p> <p>Vraag om boeken of schoolspullen om de dag door te komen.</p>	<p>Je bent geen verdachte meer. De zaak eindigt.</p> <p>.....</p> <p>Je blijft verdachte, maar je krijgt huisarrest, in afwachting van je proces bij de rechter.</p>
<p>Je mag naar huis, tenzij er een belangrijke reden is om je vast te houden. Dit heet 'schorsen tenzij'.</p> <p>.....</p> <p>Je mag je mening geven bij de rechter.</p> <p>.....</p> <p>Je ouders en advocaat mogen op bezoek komen en bij de zitting zijn.</p> <p>.....</p> <p>Je kan zelf naar de rechter om te vragen of je naar huis mag.</p>	<p>Vraag of huisarrest of nachtdetentie mogelijk is.</p> <p>.....</p> <p>Als je moet wachten op een plek, vraag dan jouw advocaat dit bij de rechter aan te kaarten.</p> <p>.....</p> <p>Tot slot: Als je geen verdachte meer bent, kan je schadevergoeding vragen voor de tijd die je in een cel hebt doorgebracht. Overleg dit met je advocaat.</p>	<p>Je bent geen verdachte meer. De zaak eindigt.</p> <p>.....</p> <p>Je blijft verdachte, maar je wordt geschorst. Je mag naar huis, maar je moet je aan de voorwaarden houden, bijvoorbeeld huisarrest of je maakt afspraken met en krijgt begeleiding van de jeugdreclassering.</p>

Je plichten en je rechten

Je plichten

Op het politiebureau moet je je aan een aantal regels houden:

- Gedraag je netjes tegenover het politiepersoneel.
- De politie en de (hulp)officier van justitie mogen je fouilleren. Dit betekent dat je kleding doorzocht wordt. Dit gebeurt bijvoorbeeld nadat je bezocht hebt gekregen. De politie doet dit om zeker te weten dat je geen verboden spullen hebt gekregen van je bezoek.
- Als de officier het een ernstige zaak vindt mag deze een arts erbij vragen om je lichaam te onderzoeken. De arts kijkt onder je kleding of doet in en aan je lichaam een onderzoek. Ook kunnen er röntgenfoto's worden gemaakt.
- Je mag niks meenemen. Je moet jouw broekriem, schoenen en sieraden, maar ook eten, portemonnee, telefoon en eventueel sigaretten inleveren. Deze spullen krijg je terug als je naar huis gaat.

Je rechten

Het Kinderrechtenverdrag zorgt ervoor dat iedereen onder de achttien jaar eigen rechten heeft. Het Verdrag bestaat sinds 1989 en geldt voor alle kinderen.

De belangrijkste regel is dat het belang van een kind altijd voorop staat als er beslissingen over een kind worden genomen. Ook op het politiebureau gelden voor minderjarigen speciale regels. Dit zijn jouw rechten:

Algemene rechten:

- Het opsluiten van een minderjarige mag alleen als er echt geen andere oplossing is.
- De tijd dat je in een cel zit, moet zo kort mogelijk zijn. Iedereen die meedenkt over jouw zaak, moet steeds opnieuw bekijken of er een andere oplossing is.
- Je bent een verdachte en dus onschuldig tot je schuldig is bewezen. De politie mag je niet behandelen alsof je schuldig bent en ook niet alsof je straf hebt.
- Je hebt recht op gratis juridische hulp van een advocaat of een vertrouwenspersoon.
- De politie moet jou met respect behandelen. Er mag geen geweld of dwang worden gebruikt, behalve als je een gevaar vormt voor jezelf of anderen.
- Iedereen die beslissingen over jou neemt, moet rekening houden met je leeftijd en met wat in jouw belang is.
- Je mag je eigen mening geven en hiermee moet rekening worden gehouden. Dit betekent dat jouw mening telt, maar dat de politie bepaalt hoe het gaat.
- Er moet met jou besproken worden of jouw zaak kan worden opgelost zonder dat je naar de officier van justitie of de rechter hoeft.

In de cel:

- Mag je niet samen met volwassen verdachten worden opgesloten of met hen luchten, tenzij het familie van je is.
- Heb je recht op informatie over de strafprocedure en jouw rechten en plichten.
- Krijg je de huisregels op papier uitgedeeld. Hierin staat informatie over alle regels zoals bezoektijden en wanneer je mag luchten.
- Heb je recht op informatie in je eigen taal. Indien nodig kan je gratis gebruik maken van een tolk.
- Mag je elke dag bellen en bezoek ontvangen van je ouders en je advocaat. Zorg er wel voor dat de politie het op tijd weet en een bezoekruimte kan regelen.
- Mag je post ontvangen en versturen.
- Kunnen er spullen voor je worden afgegeven, waaronder eten, een boek, huiswerk of kleding. De politie neemt een pakket niet aan als niet duidelijk is wat er in zit.
- Kun je alleen of met andere minderjarigen twee keer per dag buiten je cel luchten.
- Kun je dagelijks om een arts vragen en als je medicijnen slikt, krijg je die.
- Heb je daglicht.
- Heb je recht op drie maaltijden per dag, waarbij met je dieet of religie rekening moet worden gehouden.
- Mag je om schoolboeken en leesboeken vragen. In de bibliotheek op het politiebureau moet je boeken kunnen krijgen voor minderjarigen.
- Mag je niet voor straf in een isoleercel gezet worden. Dat kan eventueel wel ter bescherming van je eigen veiligheid of die van anderen.

Klachten

Als je een klacht hebt over de behandeling door de politie, kan je daarover een gesprek vragen met de politie. Kom je er samen niet uit dan kan je een klacht indienen bij de Commissie voor de Politieklachten en in laatste instantie bij de Kinderombudsman. Vraag naar de klachtenregeling op het politiebureau. Je advocaat kan je daarbij helpen.

Vragen?

- Bel je advocaat of vertrouwenspersoon
- Bel of mail de Kinderrechtenhelpdesk van Defence for Children.
  - T 071 516 09 80 (maandag t/m vrijdag)
  - E info@defenceforchildren.nl
  - www.defenceforchildren.nl
- Bel of mail de Kinderombudsman
  - T 0800 876 54 32
  - E info@dekinderombudsman.nl
  - www.dekinderombudsman.nl

Uitgave

© September 2011. Defence for Children.

Deze publicatie werd mede mogelijk gemaakt door:

